

**ONTWERP VAN DECREET TOT WIJZIGING VAN HET DECREET VAN 8
MAART 2013 BETREFFENDE DE ORGANISATIE VAN HULP- EN
DIENSTVERLENING AAN GEDETINEERDEN, WAT BETREFT DE
BEPALINGEN OMTRENT GEGEVENSVERWERKING EN INFORMATIE-
UITWISSELING**

Samenvatting

Het decreet van 8 maart 2013 betreffende de organisatie van de hulp- en dienstverlening aan gedetineerden moet met de komst van de Algemene Verordening Gegevensbescherming gewijzigd worden met het oog op de gegevensverwerking- en uitwisseling in dit kader. Concreet gaat het om volgende wijzigingen en aanpassingen:

- De aard van de (persoons)gegevens die verwerkt en/of gedeeld worden om een begeleidingsaanbod op maat te kunnen voorzien, wordt verduidelijkt en er wordt een decretale basis voor de verwerking van deze gegevens gecreëerd;
- Om de praktische organisatie van het hulp- en dienstverleningsaanbod mogelijk te maken moeten er ook gegevens gedeeld worden met de FOD Justitie. De manier van deze informatiedeling wordt door deze wijziging vastgelegd.
- De reikwijdte van het nieuw ontwikkelde digitaal systeem ter ondersteuning van de gegevensverwerking en -uitwisseling en de bewaartermijn van de gegevens in het digitaal systeem wordt vastgelegd.

MEMORIE VAN TOELICHTING

A. ALGEMENE TOELICHTING

1. Situering

1. Op 8 maart 2013 heeft de Vlaamse Regering het decreet betreffende de organisatie van de hulp- en dienstverlening aan gedetineerden goedgekeurd (hierna: het decreet van 8 maart 2013). De Vlaamse Regering zet in op hulp- en dienstverlening aan gedetineerden met oog op een responsabiliserende begeleiding van delinquenten, binnen en buiten de gevangenis, om te werken aan schuldinzicht, hun re-integratie te bevorderen en recidive te beperken. Om hulp- en dienstverlening aan gedetineerden te kunnen organiseren, en om begeleiding op maat te kunnen bieden, zeker voor daders met complexe (multi)problematieken, is sectoroverschrijdende samenwerking noodzakelijk.

2. Het decreet vormt het kader waarbinnen de hulp- en dienstverlening aan gedetineerden georganiseerd kan worden. Het betreft een model van samenwerking tussen en coördinatie van verschillende beleidsdomeinen betrokken op deze hulp- en dienstverlening. In een laatste hoofdstuk van dit decreet wordt de gegevensverwerking en -uitwisseling verfijnd.

3. Het decreet kreeg in datzelfde jaar een besluit van 13 december 2013 van de Vlaamse Regering tot uitvoering van hoofdstuk 3 van dit decreet dat de werking van de beleidsorganen op bovenlokaal en lokaal niveau verder concretiseert.

4. In het decreet van 6 juli 2016 betreffende diverse bepalingen betreffende het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin werden twee wijzigingen doorgevoerd aan het decreet van 8 maart 2013. Aan artikel 14 werd een vierde lid toegevoegd dat stelt dat het identificatienummer van het Rijksregister en van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid gebruikt mag worden voor de gegevensuitwisseling tussen de beleidscoördinatoren, de personen belast met de

trajectbegeleiding, de ondersteuning en de actoren. Aan artikel 16 werd een lid toegevoegd dat de verantwoordelijkheid over de inhoud van het digitale systeem en het zorgvuldig gebruik van al dan niet persoonsgegevens verkregen via het digitale systeem, verduidelijkt.

5. De hulp- en dienstverlening aan gedetineerden zelf wordt binnen de gevangenis muren uitgerold. Een goede afstemming en samenwerking met het directoraat-generaal Penitentiaire Inrichtingen (hierna: DG EPI) is dan ook onontbeerlijk. Deze afstemming en samenwerking kreeg in 2014 vorm in een nieuw samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaams Gewest inzake de hulp- en dienstverlening aan gedetineerden (hierna: het samenwerkingsakkoord), dat het akkoord van 1994 vervangt. Dit samenwerkingsakkoord diende nog decretaal verankerd te worden door zowel de Vlaamse als de Federale wetgever. Bij het voorleggen van het instemmingsdecreet bij dit samenwerkingsakkoord heeft de Commissie voor de Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer¹ (CBPL) een negatief advies geformuleerd, specifiek voor wat betreft enkele bepalingen inzake gegevensverwerking en –uitwisseling². Om tegemoet te komen aan de geformuleerde opmerkingen en het in ontwikkeling zijnde regelgevend kader voor de gegevensverwerking en –uitwisseling met betrekking tot de hulp- en dienstverlening aan gedetineerden hebben we in overleg met DG EPI de tekst van het samenwerkingsakkoord geëvalueerd. Het samenwerkingsakkoord wordt momenteel op basis van deze evaluatie bijgestuurd.

2. Inhoud

1. Probleemstelling en omgevingsanalyse

Door de vereisten die de verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG (Algemene Verordening Gegevensbescherming) bevat, was het noodzakelijk om het decreet van 8 maart 2013 aan te passen. In artikel 80 en 81 van het decreet houdende de aanpassing van de decreten aan de Algemene Verordening Gegevensbescherming, werden een aantal wijzigingen aan het decreet van 8 maart 2013 aangebracht om het in overeenstemming te brengen met de bepalingen van deze Verordening. Zo werden onder meer alle verwijzingen naar de vroegere Privacywet van 8 december 1992 vervangen door de correcte verwijzingen naar de Algemene Verordening Gegevensbescherming.

Sinds de komst van de Algemene Verordening Gegevensbescherming en onder andere door de verwerking van het advies van de CBPL van 24 februari 2016 bij het samenwerkingsakkoord, kwamen een aantal gewijzigde inzichten inzake de gegevensverwerking en gegevensdeling in het kader van hulp- en dienstverlening aan gedetineerden, tot stand. Als gevolg daarvan wordt een ontwerp tot wijziging van het decreet van 8 maart 2013 voorgelegd. De wijzigingen en aanvullingen in dit ontwerp zijn eerder inhoudelijk van aard, in tegenstelling tot de hoofdzakelijk technische wijzigingen die naar aanleiding van de artikelen 80 en 81 van het decreet van 8 juni 2018 houdende de aanpassing van de decreten aan de Algemene Verordening Gegevensbescherming werden aangebracht.

2. Beleidsmaatregelen en doelstelling

De wijzigingen en aanvullingen in dit ontwerp betreffen concreet:

- De aard van de (persoons)gegevens die verwerkt en/of gedeeld worden: Om een begeleidingsaanbod op maat van daders te voorzien in de gevangenis, kan het noodzakelijk zijn om bepaalde bijzondere categorieën van persoonsgegevens (bijvoorbeeld betreffende de gezondheid van de gedetineerde) en/of gegevens inzake veroordelingen of strafbare feiten te verwerken. Dit soort gegevens mag enkel onder bepaalde voorwaarden

verwerkt worden. Onder andere dient er een decretale basis voor de verwerking te zijn. Hierin wordt met voorliggende wijziging voorzien.

- Informatiedeling: Het is duidelijk dat – in functie van de praktische organisatie van de hulp- en dienstverlening – een zekere informatiedeling met de federale overheidsdienst Justitie noodzakelijk is. Meer bepaald zullen deelnemers- en aanwezigheidslijsten aan de penitentiaire administratie bezorgd worden. Zo kan de gevangenisdirectie controleren of gedetineerden mogen deelnemen aan het aanbod, kunnen beambten gedetineerden naar de juiste locatie binnen de gevangenis brengen, en kunnen gedetineerden een vergoeding krijgen voor het volgen van bepaalde (beroeps)opleidingen binnen de gevangenis. Met deze toevoeging wordt tegemoet gekomen aan de opmerkingen van de CBPL uit 2016 op het samenwerkingsakkoord (cfr. supra).
- De reikwijdte van het digitaal systeem: Bij de opmaak van de behoefteanalyse voor een nieuw digitaal systeem in 2018, bleek dat het systeem enkel gebruikt zal worden voor de praktische organisatie van het aanbod. Artikel 16 wordt in deze zin aangepast.
- De bewaartermijn van gegevens in het digitaal systeem: Artikel 5, e van de Algemene Verordening Gegevensbescherming bepaalt immers dat de verwerking van persoonsgegevens toereikend en ter zake dienend moeten zijn en beperkt moet blijven tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor deze gegevens verwerkt worden. Dit impliceert dat ervoor gezorgd moet worden dat de opslagperiode van de persoonsgegevens tot een strikt minimum beperkt moet worden. De bewaartermijn voor gegevens in het digitaal systeem wordt daarom beperkt tot 1 jaar na de laatste deelname aan het aanbod (of eerder wanneer de gedetineerde daarom vraagt).

Bijkomende toelichting bij bovenstaande inzichten is opgenomen in onderstaande artikelsgewijze bespreking.

3. Impactanalyse

Het voorontwerp van decreet tot wijziging heeft geen weerslag op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap. De uitvoering ervan blijft binnen de huidige beschikbare begrotingskredieten. Voorliggend ontwerp van decreet tot wijziging heeft dus ook geen budgettaire weerslag.

Het gunstig advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 9 april 2020.

Aangezien dit voorontwerp van decreet de ontvangsten en uitgaven van de Vlaamse overheid niet beïnvloedt, is in toepassing artikel 31, §2, 2° van het besluit van de Vlaamse regering van 17 mei 2019 ter uitvoering van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 29 maart 2019 het akkoord van de Vlaamse minister van begroting niet vereist.

Er is geen ESR-impact.

Het ontwerp van decreet tot wijziging heeft geen invloed op het personeelsbestand en de personeelsbudgetten.

Het voorontwerp van decreet tot wijziging heeft geen invloed op de lokale besturen.

4. Implementatie

Voorliggend ontwerp van decreet bepaalt dat de Vlaamse regering de datum van inwerkingtreding van de bepalingen uit dit decreet zal vastleggen. Er is bewust voor deze werkwijze gekozen omdat voor de uitvoering van de artikelen van het decreet inzake gegevensverwerking en -uitwisseling, waarop ook deze

decreetswijziging van toepassing is, overleg met de betrokken partners noodzakelijk is. Dit overleg is momenteel lopende. Om deze reden werd de suggestie in het wetgevingsadvies nr. 2020/111 van 9 april 2020 om een uiterste datum van inwerkingtreding te bepalen in dit artikel, niet gevolgd.

5. Bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest

De bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap met betrekking tot dit ontwerp van decreet betreft in hoofdzaak de sociale hulpverlening aan gedetineerden met het oog op hun sociale re-integratie (artikel 5, § 1, II, 7°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980). Die bevoegdheid omvat onder meer de materiële, morele en psychosociale hulp aan gedetineerden en ex-gedetineerden en hun gezin, alsook de voorbereiding tot reclassering.

Voorts kan de regeling in het ontwerp van decreet ook tot de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap worden gerekend in zoverre ze betrekking heeft op het onderwijs (artikel 127, § 1, eerste lid, 2°, van de Grondwet), het sociaal-cultureel werk (artikel 4, 5°, 8°, 12° en 14°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980), de lichamelijke opvoeding en de sport (artikel 4, 9°), de geestelijke gezondheidszorg (artikel 5, § 1, I), het beleid inzake maatschappelijk welzijn, namelijk voor de hulp- en dienstverlening aan andere personen dan de gedetineerde en zijn gezin (artikel 5, § 1, II, 2°), en het beleid inzake mindervaliden (artikel 5, § 1, II, 4°).

Tevens kan de regeling tot de bevoegdheid van het Vlaamse Gewest worden gerekend voor zover ze betrekking heeft op de toeleiding tot de arbeidsmarkt door de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding (artikel 6, § 1, IX).

3. Totstandkomingsprocedure

Het ontwerp van decreet kreeg een eerste principiële goedkeuring op de Vlaamse Regering op 24 april 2020.

3.1 Advies van de Vlaamse Raad voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

De Vlaamse Raad voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin verleende op 13 mei 2020 zijn advies (met kenmerk VlaamseRaadWVG_IK_20200513_Gegevensverwerking hulp-en dienstverlening gedetineerden_ADV DEF) en liet weten geen fundamentele opmerkingen te hebben bij dit voorontwerp van decreet.

3.2 Advies van de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens

De Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens ("VTC") gaf op 28 mei 2020 een gunstig advies (advies wetgeving VTC nr. 2020/12 van 28 mei 2020): "De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft."

In artikel 4 van het voorontwerp van decreet werd op vraag van de VTC wel geconcretiseerd welke categorieën van persoonsgegevens zullen worden verwerkt bij de deelnemers- en aanwezigheidslijsten.

3.3 Advies van de Raad van State

Op 24 september 2020 gaf de Raad van State advies 67.899/3.

In zijn advies (randnummer 3.1 t.e.m. 3.3) wijst de Raad van State erop dat met de uitwisseling van gegevens met de federale overheid (onder de vorm van inzageverlening in deelnemers- en aanwezigheidslijsten) geen verplichtingen in hoofde van de federale overheid beoogd kunnen worden. Aangezien het niet om verplichtingen gaat maar om het facultatief maken van de medewerking van de federale overheid aan de gegevensdeling, kan de tekst van het ontwerp behouden blijven.

De Raad van State stelt ook dat het advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit alsnog moet worden ingewonnen vooraleer het voorontwerp doorgang kan vinden (randnummer 4.3) . Volgens de Raad van State voorziet artikel 36, lid 4, van de algemene verordening gegevensbescherming (AVG), gelezen in samenhang met artikel 57, lid 1, c), en overweging 96 ervan, in een verplichting om de toezichthoudende autoriteit, bedoeld in de wet van 3 december 2017 'tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit', te raadplegen bij het opstellen van een voorstel voor een door een nationaal parlement vast te stellen wetgevingsmaatregel, of een daarop gebaseerde regelgevingsmaatregel in verband met verwerking.

Inmiddels werd bij artikel 10/1 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer de Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens opgericht. De Vlaamse toezichtcommissie (VTC) is een autonome dienst met rechtspersoonlijkheid en is als toezichthoudende autoriteit voor de verwerking van persoonsgegevens in de zin van artikel 36, lid 4, van de AVG verantwoordelijk voor het toezicht op de toepassing van de AVG door de instanties. Ingevolge artikel 51, lid 1, van de AVG kan immers elke lidstaat één of meer onafhankelijke overheidsinstanties, verantwoordelijk voor het toezicht op de toepassing van deze verordening, oprichten.

Sinds de bekendmaking van de aanstelling van de leden van de VTC door de Vlaamse Regering in het Belgisch Staatsblad d.d. 29 maart 2019, is de VTC ingevolge artikel 10/4, §1, van voornoemd decreet bevoegd om hetzij uit eigen beweging, hetzij op verzoek van het Vlaams Parlement of de Vlaamse Regering adviezen te verstrekken omtrent elke aangelegenheid met betrekking tot de verwerkingen van persoonsgegevens. Er moet aldus worden vastgesteld dat er in dit geval een advies is waarbij het ontwerp is getoetst aan de AVG.

De suggestie van de Raad van State om een samenwerkingsakkoord af te sluiten, werd bezorgd aan de bevoegde diensten binnen de Vlaamse Overheid.

Aan de opmerking van de Raad van State om artikel 3 te schrappen, aangezien het niet de bedoeling is om iets toe te voegen aan het normatieve kader, wordt geen gevolg gegeven. In de memorie van toelichting bij het ontwerp van decreet dat heeft geleid tot het decreet van 8 maart 2013 werd reeds duidelijk aangegeven dat – om de doelstellingen vermeld in dit decreet te bereiken, het noodzakelijk is dat er gevoelige persoonsgegevens (zoals gezondheidsgegevens) en strafrechtelijke gegevens kunnen worden verwerkt. Dit stond echter louter in de memorie, niet in de tekst van het decreet zelf. Zo is meteen ook duidelijk dat er dergelijke gegevens kunnen worden verwerkt en kan er geen discussie of onzekerheid ontstaan (wat wel het geval is als deze bepalingen enkel in de memorie worden opgenomen). De betreffende categorieën van persoonsgegevens zullen bepaald worden via besluit. Dit wordt verduidelijkt in een wijziging aan artikel 14, derde lid van het decreet. Dit besluit zal ter advies worden voorgelegd aan de bevoegde toezichthoudende autoriteit op vlak van gegevensbescherming, en uiteraard ook aan de Raad van State.

In opvolging van de opmerking van de Raad van State (randnummer 7) in verband met het overschrijfvetoer van EU-recht met directe werking werd de zinsnede "of totdat de gedetineerde verzocht heeft om de gegevens over zichzelf te vernietigen conform artikel 17 van de verordening ... gegevensbescherming)" in artikel 6 geschrapt.

De suggestie van de Raad om een uiterste datum van inwerkingtreding te bepalen in artikel 7, werd niet gevolgd. Er is bewust gekozen om nog geen concrete datum of uiterste datum van inwerkingtreding te bepalen omdat voor de uitvoering van de artikelen van het decreet inzake gegevensverwerking en -uitwisseling, waarop ook deze decreetswijziging van toepassing is, overleg met de betrokken partners noodzakelijk is. Dit overleg is momenteel lopende. Bovendien gaat het om een groot aantal hulp- en dienstverlenende actoren die hierbij betrokken zijn en is hun vertrouwen noodzakelijk voor een goede uitvoering van het decreet. Daarom is het de bedoeling om het in opmaak zijnde ontwerpbesluit en het voorliggende ontwerpdecreet gelijktijdig in werking te laten treden, maar het is onduidelijk wanneer de voorbereidingen omtrent het ontwerpbesluit kunnen worden afgerond.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1

Dit artikel bevat een verplichte vermelding ingevolge artikel 19, §1, tweede lid van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen (BWHI).

Artikel 2

In artikel 2, 6° wordt de definitie van gevangenisdirectie gewijzigd in '6° gevangenisdirectie: de personeelsleden van de penitentiaire administratie, die belast zijn met het lokaal bestuur van een gevangenis;' en wordt een punt 8° 'penitentiaire administratie: de penitentiaire administratie, vermeld in artikel 2, 11°, van de basiswet van 12 januari 2005 betreffende het gevangeniswezen en de rechtspositie van de gedetineerden.' toegevoegd.

In artikel 4 van voorliggend decreet wordt immers verwezen naar de penitentiaire administratie. Hiermee wordt zowel de gevangenisdirectie als de beambten bedoeld.

Artikel 3

Aan artikel 14, eerste lid, wordt een zin toegevoegd, met name dat de persoonsgegevens, waarvan sprake in het eerste lid, ook persoonsgegevens als vermeld in artikel 4, 1), artikel 9, lid 1 en artikel 10 van de algemene verordening gegevensbescherming, kunnen bevatten.

Artikel 9 van de Algemene Verordening gegevensbescherming betreft de bijzondere categorieën van persoonsgegevens. Welke categorieën precies zullen kunnen worden verwerkt, zal door de Vlaamse Regering worden bepaald, in uitvoering van artikel 14, derde lid, van het decreet. Het is in geen geval de bedoeling om alle persoonsgegevens opgesomd in artikel 9 lid 1 te gaan verwerken. De verwijzing naar dit artikel scheidt louter het legistiek kader om bepaalde gegevens die daarin opgesomd worden én die ook toereikend zijn, ter zake dienend en beperkt tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt ("minimale gegevensverwerking") zoals bedoeld in artikel 5, lid 1, C van de Algemene Verordening gegevensbescherming, te verwerken. Voor de praktische organisatie van het hulp- en dienstverleningsaanbod kan het

bijvoorbeeld noodzakelijk zijn om de naam van de activiteit te registreren. Deze naam kan echter impliciet informatie omtrent de gezondheid van de gedetineerde bevatten. Denk maar bijvoorbeeld aan het groepsaanbod van de AA of het aanbod rond verslavingsproblematiek. Het besluit dat deze categorieën zal bepalen, zal bovendien ter advies worden voorgelegd aan de bevoegde toezichthoudende autoriteit op vlak van gegevensbescherming.

Aangezien het de bedoeling is (en altijd geweest is) om de verwerking van bepaalde gevoelige persoonsgegevens toe te staan wanneer die noodzakelijk is voor de organisatie van hulp- en dienstverlening aan een gedetineerde en aangezien zo mogelijke tegenstrijdigheid tussen de memorie en het decreet wordt vermeden, wordt geen gevolg gegeven aan het advies van de Raad van State om dit artikel te schrappen.

De verwerking van deze bijzondere categorieën van persoonsgegevens worden, in uitvoering van artikel 9, tweede lid, g) van de Algemene Verordening gegevensbescherming, beschouwd als noodzakelijke verwerkingen om redenen van zwaarwegend algemeen belang.

Artikel 10 van de Algemene Verordening gegevensbescherming betreft persoonsgegevens betreffende strafrechtelijke veroordelingen en strafbare feiten of daarmee verband houdende veiligheidsmaatregelen. Artikel 10, §1, 3°, van de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens, bepaalt dat de verwerking van dergelijke persoonsgegevens enkel mogelijk is indien de verwerking noodzakelijk is voor redenen van zwaarwegend algemeen belang voor het vervullen van taken van algemeen belang die door of krachtens een wet, een decreet, een ordonnantie of het recht van de Europese Unie zijn vastgesteld.

Vooreerst is dus een decretale bepaling vereist om dergelijke persoonsgegevens te mogen verwerken. Hier wordt met deze bepaling aan tegemoet gekomen.

Vervolgens moet de verwerking noodzakelijk zijn voor redenen van zwaarwegend algemeen belang. Aangezien het in casu om hulp- en dienstverlening aan gedetineerden gaat, is het evident dat de verwerking van strafrechtelijke gegevens noodzakelijk is. Verder is er ook duidelijk sprake van een zwaarwegend algemeen belang. Het is in het belang van de samenleving dat gedetineerden een beroep kunnen doen op hulp- en dienstverlening. Daarom richt de Vlaamse Gemeenschap de hulp- en dienstverlening die buiten de muren beschikbaar is, ook binnen de gevangensmuren in. Dat deze hulp- en dienstverlening binnen de gevangensmuren aan dezelfde kwaliteitseisen voldoet als buiten de muren is vanzelfsprekend.

Artikel 4

De Vlaamse actoren, die hulp- en dienstverlening voorzien in de gevangenis, maken ook nu deelnemers-, en in voorkomend geval, aanwezigheidslijsten op. Om de deelname van gedetineerden aan hulp- en dienstverleningsaanbod binnen de gevangenis praktisch mogelijk te maken, is het noodzakelijk dat de penitentiaire administratie de deelnemerslijsten ontvangt. In de eerste plaats krijgt de gevangenisdirectie de deelnemerslijsten om deze te controleren: hebben de gedetineerden bv. een tuchtsanctie waardoor ze niet mogen deelnemen aan groepsaanbod, mogen bepaalde gedetineerden niet samen aan een aanbod deelnemen, Vervolgens krijgen de penitentiaire beambten de deelnemerslijsten om ervoor te zorgen dat de gedetineerden vanuit hun cel begeleid worden naar de ruimten waarin de hulp- en dienstverlening georganiseerd wordt. Hiertoe dienen de Vlaamse actoren deelnemerslijsten aan de penitentiaire beambten te bezorgen.

Daarnaast is het zo dat gedetineerden die deelnemen aan een bepaald opleidingsaanbod, hiervoor een vergoeding kunnen krijgen van de penitentiaire administratie (cfr. art. 83 en 86 van de Basiswet betreffende het gevangeniswezen en de rechtspositie van gedetineerden). Deze vergoeding is gebaseerd op het aantal gevolgde vormingsuren. Hiertoe dienen de Vlaamse actoren die dit opleidingsaanbod organiseren, hun aanwezigheid te bevestigen. In de praktijk gebeurt dit door het bezorgen van aanwezigheidslijsten.

Op dit moment worden deze deelnemers- en aanwezigheidslijsten aan de penitentiaire administratie bezorgd op papier. Indien deze gegevensdeling in de toekomst digitaal zou verlopen, zal de verwerkingsverantwoordelijke een integratieoefening voorzien om hiervoor een passend gebruikers- en toegangsbeheer op te zetten.

In het tweede en derde lid worden de categorieën van gegevens die zullen worden verwerkt in het kader van de deelnemers- en aanwezigheidslijsten opgenomen. Dit gebeurde op vraag van de Vlaamse Toezichtcommissie. Voor beide lijsten gaat het om identificatiegegevens en over gegevens met betrekking tot het aanbod dat zal worden georganiseerd of werd georganiseerd. Voor de deelnemerslijsten is het daarnaast belangrijk om gegevens te verwerken rond de concrete verblijfplaats van de gedetineerde in de gevangenis (bijvoorbeeld het celnummer). Voor de aanwezigheidslijsten is uiteraard ook de verwerking van de aanwezigheidsstatus van de gedetineerde noodzakelijk.

De gegevens in het tweede en derde lid zullen verder worden geconcretiseerd bij besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van hoofdstuk 4 van het decreet van 8 maart 2013 betreffende de organisatie van de hulp- en dienstverlening aan gedetineerden. Hierbij is het niet de bedoeling om bijkomende categorieën van persoonsgegevens toe te voegen. De Vlaamse Regering kan enkel benoemen welke persoonsgegevens onder deze categorieën vallen. Dit besluit zal voorgelegd worden aan de bevoegde toezichthoudende autoriteit op het vlak van gegevensbescherming.

Artikel 5

In artikel 16 van het decreet van 8 maart 2013 is opgenomen dat de Vlaamse Regering aan de personen die belast zijn met de beleidscoördinatie, de trajectbegeleiding of de ondersteuning, en de actoren een digitaal systeem ter beschikking stelt ter ondersteuning van de gegevensverwerking en -uitwisseling, vermeld in artikelen 14 en 15, met uitzondering voor de taken van trajectbegeleiding. Bij de opmaak van de behoeftanalyse voor dit digitaal systeem is echter gebleken dat het systeem beperkter gebruikt zal worden. Het digitaal systeem zal enkel gebruikt worden in functie van de praktische organisatie van het groepsaanbod. We passen dit artikel dan ook aan, aan de reële behoeften.

Artikel 6

De Algemene Verordening Gegevensbescherming (Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG) bepaalt dat persoonsgegevens toereikend en ter zake dienend moeten zijn en beperkt moeten blijven tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij verwerkt worden. Dit impliceert dat ervoor gezorgd moet worden dat de opslagperiode van de persoonsgegevens tot een strikt minimum beperkt moet worden (artikel 5, e). Deze richtlijn vertalen we in het decreet van 8 maart 2013 in artikel 16/1 dat stelt dat de gegevens bewaard worden in het digitaal systeem dat ter beschikking gesteld wordt ter ondersteuning van de gegevensverwerking en -uitwisseling. De gegevens van een gedetineerde worden verwijderd één jaar

na de laatste deelname aan het aanbod, of eerder indien de gedetineerde daarom vraagt. De bewaartermijn van één jaar is voorzien opdat desgewenst verder gewerkt kan worden op eerder aangeboden hulp- en dienstverlening aan dezelfde persoon.

Naar aanleiding van de opmerking van de Raad van State in verband met het overschrijfverbod van EU-recht met directe werking is de zinsnede "of totdat de gedetineerde verzocht heeft om de gegevens over zichzelf te vernietigen conform artikel 17 van de algemene verordening gegevensbescherming)" in dit artikel weggelaten.

Artikel 7

Dit artikel bepaalt dat de Vlaamse regering de datum van inwerkingtreding van de bepalingen uit dit decreet zal vastleggen.

Er is bewust voor deze werkwijze gekozen omdat voor de uitvoering van de artikelen van het decreet inzake gegevensverwerking en -uitwisseling, waarop ook deze decreetswijziging van toepassing is, overleg met de betrokken partners noodzakelijk is. Dit overleg is momenteel lopende. Bovendien gaat het om een groot aantal hulp- en dienstverlenende actoren die hierbij betrokken zijn en is hun vertrouwen noodzakelijk voor een goede uitvoering van het decreet. Daarom is het de bedoeling om het in opmaak zijnde ontwerpbesluit en het voorliggende ontwerpdecreet gelijktijdig in werking te laten treden, maar het is onduidelijk wanneer de voorbereidingen omtrent het ontwerpbesluit kunnen worden afgerond.

De minister-president van de Vlaamse Regering
en Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair
Management,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en
Toerisme,

Zuhal DEMIR